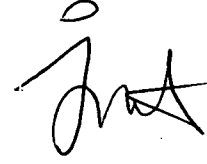

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki soruların **Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan BAYRAKTAR** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İbrahim AKIN

İzmir Milletvekili

İzmir'in Aliğa ilçesinde faaliyet gösteren İzdemir Enerji Elektrik Üretim A.Ş.'ye ait termik santralin ruhsatı olmaksızın 4 Nisan 2014'ten beri yani 11 yıldır çalışmaya devam ettiği basına yansıyan haberlerle kamuoyunun gündemine gelmiştir. Belediye tarafından 2023 yılında mühürlenmesine rağmen faaliyetini sürdüren bu santralin, hukuki süreçlere ve idari yaptırımlara rağmen üretimini nasıl devam ettirebildiği ve bu duruma hangi kurumların göz yumduğu ciddi bir soru işaretidir. Santralin bölgedeki tarım arazilerine ve zeytinliklere zarar verdiği, çevre ve halk sağlığı üzerinde olumsuz etkiler yarattığı iddiaları da endişeleri artırmaktadır.

Aliğa'daki bu örnek, ne yazık ki Türkiye'deki tekil bir vaka değildir. Ülkenin dört bir yanında, maden sahalarından sanayi tesislerine, enerji santrallerinden organize sanayi bölgelerine kadar birçok işletmenin gerekli Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) raporu olmaksızın veya ruhsatsız bir şekilde faaliyet gösterdiğine, denetim mekanizmalarının yetersiz kaldığına ve "cezasını öder, üretmeye devam ederim" anlayışının hâkim olduğuna dair yoğun şikayetler mevcuttur. Çıkan son yasalar da göstermektedir ki anayasal güvence altında olan sağlıklı bir çevrede yaşama hakkının ve ekolojik dengenin sermaye karşısında savunmasız bırakılmıştır. Kamu idaresinin ve ilgili bakanlıkların, bu hukuksuzlukları önleme ve denetleme görevini ne ölçüde yerine getirdiği yurttaşlar tarafından sorgulanmaktadır.

Bu bağlamda;

1. İzmir Aliğa'da ruhsatsız olduğu belirtilen İzdemir Enerji Elektrik Üretim A.Ş.'nin faaliyetini sürdürebilmesi için Bakanlığınız veya bağlı kuruluşlarınız tarafından herhangi bir üretim, işletme veya geçici faaliyet belgesi verilmiş midir? Verilmişse bu belgelerin yasal dayanağı nedir?
2. Bir enerji santralinin ulusal elektrik şebekesine elektrik satışı yapabilmesi için hangi lisans ve izinlere sahip olması gerekmektedir? Ruhsatsız bir tesisin ürettiği elektriğin ulusal sisteme dahil edilmesi ve satışı teknik ve hukuki olarak nasıl mümkün olmaktadır?
3. Aliğa'daki santralin 11 yıldır ruhsatsız şekilde ürettiği ve ulusal şebekeye sattığı elektrikten elde ettiği gelir ne kadardır? Bu durumun tespiti halinde, haksız elde edilen bu kazancın kamuya iadesi için bir mekanizma mevcut mudur?

4. Türkiye genelinde, Bakanlığınızdan üretim lisansı almış ancak faaliyette bulunduğu alana ilişkin diğer yasal gereklilikleri (işletme ruhsatı, çevre izni vb.) yerine getirmemiş kaç adet enerji santrali bulunmaktadır? Bu santrallerin denetimi ve tespiti için Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ile ne tür bir koordinasyon mekanizması işletilmektedir?
5. Ruhsatsız olan bu tesis çıkan mahkeme kararlarına rağmen prosedürü yerine getirmeden çalışmaya devam etmiştir. Bu durumda tesisi kapatacak mısınız?
6. Enerji üretimini artırma hedefi, çevre mevzuatının ve yerel yönetimlerin ruhsatlandırma yetkilerinin göz ardı edilmesine neden olmakta mıdır?
7. Bakanlığınız, enerji yatırımlarının çevresel ve sosyal maliyetlerini gözetken, sürdürülebilir ve bütüncül bir enerji politikasını hayata geçirmeyi planlamakta mıdır?